ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΙ

Οἱ Πειραιῶται ζητοῦν νὰ ἐπεκταθοῦν καὶ εἰς τὰς βιομηχανίας των τὰ—πενιχρά, ἄλλως τε—εὐεργετήματα, τὰ ὁποῖα ἐψηφίσθησαν διὰ τὰς βιομηχανίας τῶν ἐπαρχιῶν. Ἀλλὰ ἂν συνέβαινε αὐτό, θὰ ἐξηφανίζετο ὁλοσχερῶς ἡ σκιώδης προστασία τῶν ἐπαρχιῶν, διότι ὁ Πειραιεὺς εἶναι «ἔναν» μὲ τὰς Ἀθήνας. Μπορεῖ νὰ ὑποφέρῃ ὁ Πειραιεύς, ἀλλὰ ἀπὸ ποῦ καὶ ἕως ποῦ «ἐπαρχία»;

ΓΕΡΜΑΝΙΚΑΙ ΖΗΜΙΑΙ

Ὅσοι ὑπέστησαν ζημίας ἀπὸ τοὺς γερμανοὺς ἐπὶ κατοχῆς, δι' ἁρπαγῆς πάσης φύσεως ἀντικειμένων κλπ. καλοῦνται νὰ ὑποβάλουν τάς αἰτήσεις ἐντὸς πέντε μηνῶν ἡμερῶν, εἰς τὴν ἐν Βόννῃ ἑλληνικὴν πρεσβείαν, πρὸς διορισμὸν γερμανοῦ διηγόρου διὰ τὴν ἀνάληψιν τῆς ὑποθέσεως. Διὰ νὰ πληρώσουν καί... τὰ ἔξοδα τῆς δίκης; Τί κατάστασις εἶναι αὐτή; Πρῶτον ὅτι δὲν ἔφερε νὰ ὁρισθῇ τόσον μικρά, σχεδὸν ἀπαγορευτική προθεσμία. Δεύτερον, ὅπερ καὶ κυριώτερον, ὤφειλεν ἡ ἑλληνικὴ κυβέρνησις ν' ἀναλάβῃ τὴν διεκδίκησιν ὅλων τῶν ἑλληνικῶν ἀπαιτήσεων εὐθύς, ἀφοῦ γνωρίζῃ τὰς ζημίας. Ἐκτὸς ἂν ὅλη αὐτὴ ἡ διαδικασία γίνεται διὰ τὴν... ἀποζημίωσιν τῶν γερμανῶν διηγόρων...

Η ΟΛΛΑΝΔΙΑ

Τῆς ἐζήτησε κανεὶς τῆς Ὁλλανδίας βοήθειαν; Τῆς ἔστειλε κανεὶς ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα τὸ χέρι; Ἢ νομίζει ὅτι θὰ κάποιαν ἐλεημοσύνην θὰ ἀμείβῃ τὴν ἐντύπωσιν, ποὺ προκάλεσαν ἡ κατοψήφισις τοῦ αἰτήματος διὰ τὴν ἐλευθερίαν τῶν Ἑλλήνων τῆς Κύπρου;

"ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΙ,,

«Ἐν ὅπλοις συναδέλφους» ἀπεκάλεσε τοὺς Ἕλληνας ὁ στρατιωτικὸς διοικητὴς τῆς Κύπρου στρατηγὸς Γκεσουζέν. Συναδέλφους ἀπὸ πότε; Μὲ τὴν ἀποκατάστασιν ὁμαλῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν δύο χωρῶν, μίαν φορὰν εἶχον οἱ Τοῦρκοι τὴν εὐκαιρίαν ν' ἀποδείξουν ὅτι διέπονται ἀπὸ συμμαχικὰ αἰσθήματα: κατὰ τὸν πόλεμον τοῦ 1940. Καὶ ἐὰν τὴν ἐχρησιμοποίησαν, ἀρνούμενοι ν' ἀτονήσῃ τὸ Βαλκανικὸν σύμφωνον. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν νεωτέραν βαλκανικὴν συμμαχίαν, ἔδειξαν τὴν ἀξίαν της εἰς τὴν Σμύρνην καὶ τὴν Κωνσταντινούπολιν...

Η ΚΟΣΚΙΝΟΥ

Ὁ δυνάστης τῆς Κύπρου ἐδικαιολογήθη διὰ τὴν ἀπαγόρευσιν τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς 28ης Ὀκτωβρίου ὑπὸ τοῦ ἐλαχιστοῦ πληθυσμοῦ τῆς νήσου: Ἀπηγόρευσε, λέγει, ἐπίσης τὸν ἑορτασμὸν τῆς 28ης Ὀκτωβρίου, ποὺ εἶναι—ἂς τὸ πληροφορηθῶμεν τώρα—ἡ ἐπέτειος τῆς ἱδρύσεως τῆς τουρκικῆς δημοκρατίας... Ὁ σὲρ Χάρολγκ ὁ κληρεξούσιος τῆς «κοσκινοῦς», ἔβαλε τὴν ἄγνωστον καὶ ἀσήμαντον ἐπέτειόν της ἰσοῦ μὲ τὸ παγκοσμίου λάμψεως καὶ σημασίας ΟΧΙ τῶν Ἑλλήνων τῆς 28ης Ὀκτωβρίου... Ἐὰν ὑπῆρχεν ἐντροπή, θ' ἀπέφευγε αὐτὸν τὸν συσχετισμὸ ὁ σὲρ, ἀφοῦ ἀντέστρετο ὀλίγον ποίαν σημασίαν εἶχεν ἡ ἑλληνικὴ ἀνάστασις διὰ τὴν χώραν του καὶ ποίαν τυχὸν εἶχεν ἡ κατάργησις τοῦ ἐρυθροῦ φεσίου...

ΣΥΜΠΤΩΣΙΣ

Προσέξετε τὸ κείμενον:

«Σταθῆτε ὑπερήφανοι! Σφίξετε τὶς καρδιές σας! Κλειοθῆτε στὰ σπίτια σας! Οὔτε ἕνας δὲν πρέπει νὰ βρεθῇ εἰς τοὺς δρόμους!»

Τί νομίζετε ὅτι εἶναι τὸ κείμενον αὐτό; Εἶναι μήπως προκήρυξις πρὸς τοὺς κατοίκους τῆς Σμύρνης ἐπὶ τῇ ἀποδόσει τιμῶν εἰς τὴν ἑλληνικὴν σημαίαν; Εἶναι ἐκπομπὴ τοῦ ραδιοφωνικοῦ σταθμοῦ Ἀθηνῶν, τὴν 27ην Ἀπριλίου 1941, ἐπὶ τῇ εἰσόδῳ τῶν Γερμανῶν εἰς τὴν πρωτεύουσαν. Καὶ ὅμως μοιάζει μὲ προκήρυξιν ἀπευθυνομένην πρὸς σημερινοὺς Τούρκους; εἰς ἔνδειξιν ἀποδοκιμασίας τῆς τελευτῆς. Θὰ εἰπῆτε, σύμπτωσις. Ναί, σύμπτωσις, ἀλλὰ λίαν ἀποκαλυπτική...

ΑΝΘΗ ΚΑΙ ΑΚΑΝΘΑΙ

Ὁ σύνδεσμος τῶν Τούρκων δημοσιογράφων εἰς τὴν Σμύρνην προσέφερεν εἰς τὸν Ἕλληνα πρεσβευτὴν ὡραίαν ἀνθοδέσμην. Ἀλλά, προηγουμένως.—καὶ ἀσφαλῶς, ἐπίσης ἑπομένως—οἱ Τοῦρκοι δημοσιογράφοι μὲ τὰ ἄρθρα των ἐτοποθέτησαν πολλὰς ἀκάνθας εἰς τὰς σχέσεις τῶν δύο χωρῶν. Ἂς ἔλειπαν εἰς τὸ μέλλον αἱ ἄκανθαι καὶ δὲν ἐχρειάζοντο λουλούδια...

ΨΕΥΔΟΜΑΡΤΥΡΕΣ

Ἕνας ἐκ τῶν μαρτύρων ὑπερασπίσεως τοῦ παπᾶ — Καντιώτη ἰσχυρίσθη ὅτι τὰς ζημίας εἰς τὸ ἀτελιέ, ὅπου ἐτελοῦντο τὰ καλλιστεῖα καὶ εἰσήλασαν οἱ ὀπαδοὶ τοῦ συλλόγου «Μέγας Ἀθανάσιος», δὲν τὰς ἐπροξένησαν αὐτοί, ἀλλὰ οἱ φίλαθλοι, οἱ ὁποῖοι εἶχον σχολάσει ἀπὸ τὸ γήπεδον καὶ ἐπερνοῦσαν ἀπὸ ἐκεῖ. Οὐ ψευδομαρτυρήσεις... Καὶ δὴ τόσον χονδροειδῶς...

Ἀνακοίνωσις

Ἡ Διοίκησις Χωροφυλακῆς Ἀχαΐας παρακαλεῖ τοὺς συντεξιοδοτουμένους τέως ὁπλίτας χωροφυλακῆς τοὺς διαμένοντας ἐν Πάτραις καὶ μὴ ἐγγεγραμμένους εἰς Σύλλογον, ὅπως ἐντὸς τριημέρου προσέλθωσιν εἰς τὴν Διοίκησιν (Γραφεῖον Ὑπασπιστοῦ) πρὸς παροχὴν στοιχείων των, αἰτουμένων παρὰ τοῦ Ὑπουργείου, οἱ δὲ ἐκτὸς πόλεως Πατρῶν διαμένοντες εἰς τὰς κατὰ τόπους Ὑποδιοικήσεις Χωροφυλακῆς.

(Ἐκ τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς)

Ἡ Χορωδία Νέων

Τὴν 10.55' μ.μ. ὁ Ραδιοφωνικὸς Σταθμὸς Πατρῶν θὰ μεταδώσῃ μὲ τὴν Χορωδίαν Νέων Πατρῶν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Ζαφείρη ἕνα πρόγραμμα πατριωτικῶν καὶ κλέφτικων τραγουδιῶν.

ΠΑΝΤΟΤΕ ΖΗΗ 28 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ!

"Ας ὑψωθῇ ὑπερήφανος ἡ κυανόλευκος!

Τοῦ συνεργάτου μας κ. ΞΕΝ. Ι. ΧΑΤΖΗΣΑΡΑΝΤΟΥ

Ἂς ὑψωθῇ ὑπερήφανος ἡ κυανόλευκος, ἂς ἠχήσουν χαρμοσύνως οἱ κώδωνες τῶν ἐκκλησιῶν, ἂς ἀκουσθοῦν τῶν θριάμβων οἱ παιᾶνες καὶ ἂς δονήσῃ μὲ τὸ χαρμόσυνον ἐωθινὸν ἡ φωνὴ τῆς 28ης Ὀκτωβρίου, ὡς κέντρισμα θάρρους, ὡς ὑπόμνησις τῆς παραδόσεως μιᾶς φυλῆς ἡρώων, ἡ ὁποία ἐπὶ τρεῖς χιλιετίας διδάσκει διὰ τοῦ παραδείγματός της τὴν ὑπέρτιμον ἱερότητα τῆς ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ.

Ἐφ' ὅσον παρέρχονται τὰ ἔτη καὶ ἡ 28η Ὀκτωβρίου ἀπομακρύνεται εἰς μίαν εὐρυτέραν χρονικὴν προοπτικήν, ἐπὶ τοσοῦτον ἡ σημασία αὐτῆς αὐξάνει. Ἡ Ἑλλὰς διὰ τῶν τέκνων αὐτῆς ἔγραψε μίαν ἀπὸ τὰς λαμπροτέρας σελίδας τῆς ἡρωϊκῆς της ἱστορίας, ἡ ὁποία ἀδιστάκτως δύναται νὰ λεχθῇ, ὑπερβαίνει τὴν ἱστορίαν τῶν ἡρωϊκῶν ἀγώνων τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος. Ἡ Ἑλληνικὴ νεότης διὰ τοῦ παραδείγματός της ἀπέδειξε ὅτι γνωρίζει πάντοτε νὰ μεταβάλλῃ τοὺς λόγους εἰς ἔργα, καὶ τὰς ἑδραίας πεποιθήσεις εἰς πολυσήμαντα τολμήματα, τὴν ἀγνείαν τοῦ πνεύματος καὶ τῆς ψυχῆς, τὴν ἀκαμψίαν τοῦ ἠθικοῦ χαρακτῆρος, τὴν ἐγκαρτέρησιν καὶ τὴν ὑπομονὴν κατὰ τὴν περίοδον τῶν δυσχειμένων καιρῶν, τὴν αἰσιοδοξίαν καὶ τὴν ἐλπίδα.

Ἡ Ἑλλὰς ἀντεμετώπισε τὰς ἀπειραρίθμους στρατιὰς τῶν ἐχθρῶν της χωρὶς σύγχρονα μαχητικὰ μέσα, χωρὶς ἐπαρκῆ ἢ καὶ μὲ πλήρη ἔλλειψιν στοιχειωδῶν ἐφοδίων, χωρὶς τροφάς, χωρὶς κατάλληλον χειμερινὴν ἐπένδυσιν καὶ ἐξῆλθε νικήτρια μὲ μόνον ἐφόδιον τὴν ΠΙΣΤΙΝ.

Ἐγνώριζον οἱ Ἕλληνες πολεμισταί, ὅπως τὸ γνωρίζουν καὶ σήμερον καὶ ὅπως θὰ τὸ γνωρίζουν ἐσαεὶ ὅτι δὲν εἶναι ἐπήλυδες εἰς τὴν πολύτιμον αὐτὴν γωνίαν τῆς γῆς, ἡ ὁποία ἐδημιούργησε καὶ διεφύλαξε πάντοτε ὅ,τι ὑψηλότερον καὶ ἰδανικώτερον ἐξέθρεψε εἰς τὸ πνεῦμα καὶ εἰς τὴν καρδίαν της ἡ ἀνθρωπότης.

Ἡ Ἑλλὰς εὐγνωμονεῖ τὰ τέκνα της διότι ὑπῆρξαν ἀντάξια τῶν προσδοκιῶν της καὶ διετήρησαν ἀθάνατον τὴν δόξαν της καὶ ἀμαράντους τὰς δάφνας της. Οὐδὲν ἄλλο ἱστορικὸν γεγονὸς εἰς τὸν κόσμον ὁλόκληρον συμβολίζει πιστότερον τὰς παραδόσεις, τὰ πεπρωμένα, ἐνσαρκώνει αὐτὴν ταύτην τὴν ὑπόστασιν ἑνὸς Ἔθνους ὅσον ἡ 28η Ὀκτωβρίου. Εἶναι ἡ ἑορτὴ τῆς Ἑλληνικῆς ψυχῆς. ἐπέτειος ἀγώνων θαυμαστῶν καὶ θυσιῶν ὑπερόχων, αἱ ὁποῖαι ζοῦν εἰς τὸν αἰῶνα. ὅπως ὅλαι αἱ μεγάλαι πράξεις καὶ ὅλαι αἱ ὑψηλαὶ αὐτοθυσίαι διὰ τὴν κατάκτησιν καὶ διὰ διατήρησιν τῆς ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ.

ΞΕΝΟΦΩΝ Ι. ΧΑΤΖΗΣΑΡΑΝΤΟΥΣ
Δικηγόρος

Ἡ δεύτερη ἐθνικὴ ἐπέτειος

ΤΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΔΟΣ ΜΑΣ κ. Τ.Α.Ζ.

Ἀνατέλλει ἡ 28η Ὀκτωβρίου 1940. Ἀνατέλλει ὁ ἑλληνικὸς ἡρωϊσμὸς σ' ὅλη του τὴ μεγαλειώδη ἔκτασι, ποὺ ἀφυπνίσθηκε γιὰ νὰ κατοχυρώσῃ τὴν ἱστορία τῶν ἀθανάτων ἡρώων τῆς ἑλληνικῆς ψυχῆς. Τὶς δάφνες τοῦ 21 ἀγκαλιάζουν οἱ νίκες τῶν Βορειοηπειρωτικῶν βουνῶν, τὸ ἀφάνταστο αὐτὸ Νεοελληνικὸ γεγονός, ποὺ ἀφοῦ φώτισε τὴν οἰκουμένη ὁλόκληρη ὠνομάσθηκε Θαῦμα, ἐνῶ δὲν ἦταν τίποτε ἄλλο παρὰ ἐκδήλωσις τῆς ἑλληνικῆς ψυχῆς γιὰ νὰ ζήσῃ ἐλεύθερα καὶ νὰ διατηρήσῃ ἀκέρηα τὴ μικρὴ γωνιὰ γῆς ποὺ κατέχει ἡ Ἑλληνικὴ φυλή.

Ξημερώνει ἡ ἡμέρα ποὺ σημαίνει τὴ δεύτερη Μεγάλη Ἐθνική μας Ἐπέτειο. Τὴν ἐπέτειο τῆς διακηρύξεως καὶ πάλι τῆς ἀνεξαρτησίας μας καὶ τῆς διαψεύσεως τῶν ὀνείρων τοῦ ἡγέτου τοῦ Φασισμοῦ ποὺ νόμισε ἢ ἐπίστευψε ὅτι ἡ Ἑλλὰς ἡ μητέρα τῆς Ἐλευθερίας καὶ τοῦ Πολιτισμοῦ θὰ γινόταν δούλη του. Ἡ Ἑλλὰς χωρὶς Πατρίδα. Ἡ χώρα τῆς Ἐλευθερίας σκλάβα καὶ ταπεινωμένη!.. Πῶς πίστεψε σ' ἀλήθεια ὁ βάρβαρος αὐτὸς κατακτητὴς ὅτι ἡ Ἑλλὰς ποὺ βάδισε πάντα περήφανα, ποὺ ἐπολίτισε ἢ μετέδωσε τὸ φῶς της σὲ κάθε γωνιὰ τῆς γῆς καὶ ἔφερε μὲ περηφάνεια τὸ διάδημα τοῦ Λόγου καὶ τῆς ἀρετῆς κατακτήσασα κάποτε καὶ αὐτὴ ἀτόμα τὴ Ρώμη θὰ ὑπέκυπτε στὸ ζυγό του καὶ θὰ ἔκλαιγε τὴν αὐλαία τῆς Ἀθανάτου Ἑλληνικῆς Ἱστορίας;

Ἡ Ἑλλὰς ἀντιστάθηκε ἀνοίγοντας νέους ὁρίζοντας διεθνοῦς ἐλευθερωτικοῦ ἀγῶνος. Ὁ Στρατός της κατέδειξε σ' ὅλον τὸν κόσμον πῶς εἶναι μέσα στὸ πνεῦμα τῆς Ἐθνικῆς αὐτοδιαθέσεως. Κανένας Στρατὸς καὶ λαὸς δὲν ἐπέδειξε ποτὲ τέτοια ἀποφασιστικότητα καὶ παρομοιανζωτικότητα ὅσον ὁ Ἑλληνικὸς σὲ τόσον ἄνισο ἀγῶνα.

Κανένας ἄλλος Λαὸς δὲν ἔχει νὰ παρουσιάσῃ σειρὰ ὁλόκληρη ἀπὸ ὁμαδικὲς αὐτοθυσίες καὶ ψυχικὸ σθένος ὑπεράνθρωπο. Ἡ Πίνδος, τὸ Ἰβάν, ἡ Μορόβα, ἡ Πρεμετή, ἡ Κορυτσά, τὸ Πόγραδετς, ἡ Χειμάρα, ἡ Κλεισούρα δὲν εἶναι Νίκες καὶ δόξες ἁπλῶς Ἑλληνικές. Εἶνε σύμβολα καὶ θρῦλοι τώρα πιά, εἶνε λαμπηδόνες ποὺ φωτίζουνε τὴν ἀνθρωπότητα ὁλόκληρη, εἶνε ἕνας περιφρονητικὸς καγχασμὸς ἀπέναντι στὴ βάρβαρη δύναμη καὶ τὴν ἀπάνθρωπη βία.

Εἶναι ἕνα φανταχτερὸ παράπονο καὶ μία δριμεῖα καταγγελία πρὸς τοὺς λαοὺς ποὺ ἀγαποῦν τὴν ἐλευθερία. Εἶναι ἡ ἀγανάκτησις ποὺ γέννησε ποτὲ μὲς στὶς ἑλληνικὲς ψυχὲς ἡ μεγαλυτέρα ἀδικία.

Καλούμεθα σήμερα ὅλοι οἱ Ἕλληνες μικροὶ καὶ μεγάλοι σὲ πάνδημα μνημόσυνα μὲ τὴν καρδιὰ γεμάτη περηφάνεια καὶ ἀγάπη γιὰ τὴ φυλή μας: καλούμεθα ὅλοι σ' ἑόλαβικὸ προσκύνημα μὲ τὴ ψυχὴ βουτηγμένη στὴν κατάνυξι καὶ ἐνθουσιασμὸ διὰ τὴν ὁλοκληρωτικὴ Νίκη, καλούμεθα σὲ θεία μυσταγωγία ν' ἀποτίσωμε τὸ φόρο ἐκεῖνο τῆς τιμῆς ποὺ ἐπιβάλλεται πρὸς τοὺς ἥρωας ποὺ ἐθυσίασαν τὴ ζωή τους στὸ βωμὸ τῆς Ἐλευθερίας τῆς δοξασμένης μας Πατρίδος, δίνοντας σιωπηλά, ἐνδόμυχα τὸν ὅρκο ποὺ κάποτε καὶ αὐτοὶ ἔδωσαν καὶ ποὺ θὰ εἶναι τὸ ἀνώτερο ἀπ' ὅλα τὰ μνημόσυνα καὶ θ' ἀγαλλιάσῃ τὶς ψυχές τους, δίνοντας τὸν ὅρκο ὅτι: Δὲν λησμονοῦμε πῶς ἔχομε ἀκόμη πολλὰ νὰ ἐπιτελέσωμε ὅσο σκληρὸς κι' ἂν εἶνε ὁ ἀγῶνας μας, ἀφοῦ ἔλαχε σὲ μᾶς νὰ ζοῦμε εἰς τὴν πιὸ κρίσιμη ἱστορικὴ περίοδο ὄχι μόνο τῆς φυλῆς μας ἀλλὰ τοῦ κόσμου ὁλοκλήρου. Καὶ ὅτι: θὰ συνεχίσωμε τὸν ἱερὸ ἀγῶνα μας ἔστω καὶ μὲ μεγαλύτερες θυσίες, μ' ἕνα παλμό, μ' ἕνα σύνθημα νὰ ἐλευθερώσωμε τὴν σκλαβωμένη Βόρειο Ἤπειρο καὶ τὴ μαρτυρικὴ μεγαλόνησο Κύπρο. Τότε θὰ ἡσυχάσουν οἱ ψυχὲς τῶν ἀθανάτων ἡρώων μας καὶ θὰ ἐκπληρωθῇ τὸ χρέος μας πρὸς τὴν Αἰωνίαν Ἑλλάδα.

Τ.Α.Ζ.

Αἴγιον: 20)10)55

ΠΟΛΕΜΙΚΟΣ ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ἡ ἀνατίναξις τῶν γεφυρῶν

Ὁ ρόλος τοῦ συνταγματάρχου ΜΑΡΔ. ΦΡΥΖΗ

Δελβινάκι 27 Ὀκτωβρίου 1940

Ἄρχισε νὰ σκοτεινιάζῃ. Στὸ χάνι πολὺ ἀραιοὶ οἱ στρατιῶτες καὶ ὅλους ἄρχισε νὰ τοὺς πλακώνῃ μιὰ ἀδικαιολόγητη μελαγχολία. Κανένα κέφι γιὰ περίπατο καὶ γιὰ κουβέντα.

Ὁ συνταγματάρχης Φριζῆς εἶχε ἀπὸ ἀρκετὴ ὥρα κλεισμένος μέσα στὸ γραφεῖο του μὲ τὸν ταγματάρχη Ἀλιβιζάτο. Τὰ τηλέφωνα ἔδιναν κι' ἔπαιρναν, δὲν μποροῦσες ὅμως νὰ νοιώσῃς τίποτε γιατὶ εἶχαν κλεῖσῃ καὶ τὸ παράθυρο. Καμμιὰ φορὰ ἀνοιξαν καὶ βγῆκαν ἔξω γελαστοὶ μιλῶντας σιγά.

Εἶχε νυχτώσει γιὰ καλά, ὁ καιρὸς εἶχε ἠσεμήσῃ κάπως καὶ δὲν ἄκουγες τίποτε ἄλλο παρὰ ποῦ καὶ ποῦ κανένα γκιώνη μὲ τὴ λυπητερή του φωνή.

Σβαρνιζοντας τὰ πόδια τους οἱ στρατιῶτες κι' οἱ ἀξιωματικοὶ πῆγαν γιὰ ὕπνο. Στὸ διπλανὸ δωμάτιο ἀκούστηκαν τ' ἀραιὰ βήματα τοῦ Φριζῆ ποὺ πήγαινε κι' αὐτὸς γιὰ ὕπνο. Ἀκούστηκε νὰ τρίζῃ τὸ κρεββάτι του καὶ ὕστερα ἀπλώθηκε παντοῦ ἡσυχία.

Ἦταν ἀργά, ὅταν ἕνας τηλεφωνητὴς τρέχοντας φώναζε τὸν διοικητὴ νὰ πάῃ σ' ἀκουστικό.

«Ἐμπρός... ναί ἀκούω... Πολὺ καλά, τὸ ἔλεγα πάντα... Θὰ τοῦ, τινάξω στὸν ἀέρα...»

Αὐτὰ εἶπε ὁ Φριζῆς σ' ἀκουστικό. Ἐν τῷ μεταξὺ εἶχαν εἰδοποιηθῆ ὅλοι οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ τὸν περίμεναν στὸ γραφεῖο του. Μπῆκε μέσα σοβαρός. Κάθησε στὴ θέσῃ του καὶ τοῦ; εἶπε χωρὶς πολλές; περιστροφές: «Ἡ Ἰταλία ἔδωσε στὴν Κυβέρνησή μας πρὸ μισῆς ὥρας τελεσίγραφο πῶ, ἡ ὥρα ἔξ τὸ πρωΐ θ' ἀρχίσῃ πόλεμος».

Ἔξω ἦταν σκοτάδι καὶ ψιλόβρεχε, δὲν ἔβλεπες οὔτε τὴ μύτη σου. Στὶς 5.30 ξημερώνοντας 28 Ὀκτωβρίου εἰδοποιοῦν ὅτι «στὸν τομέα Κονίτσης ἀντηλλάγησαν πυροβολισμοὶ μεταξὺ ἡμετέρων τμημάτων καὶ Ἀλβανῶν». Σὲ μιὰ στιγμὴ ὁ Φριζῆς λέει «δὲν εἶναι ἀπίθανο καὶ νὰ μᾶ, μπλοφέρουν οἱ μακαρονάδες γι' αὐτὸ νὰ μὴ τινάξουμε τὴν γέφυρα τοῦ Γκόλα ἀκόμη». Κάθε λεπτὸ ὅμως ποὺ περνοῦσε ἀνηγγέλλοντο καὶ ἄλλα δυσάρεστα ποὺ νὰ δείχνουν

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 4ην ΣΕΛΙΔΑ

Η ΗΜΕΡΑ ΤΟΥ "ΟΧΙ,,

Σὰν σήμερα ξέσπασε ὁ θυμὸς τοῦ Ἔθνους. Ἡ Ἐλευθερία ἔσυρε τὸ σπαθί της μὲ ὀργή. Βροντοφώνησε ἀπέραντα τό: «ἔλξατε σπάθην». «Νῦν ὑπὲρ πάντων ἀγών». Καὶ τὸ παράγγελμα ἐκτελέσθηκε μὲ ρυθμὸ ἀπ' ὅλο τὸ ἔθνος. Σὰν μιὰ ψυχὴ χύμηξε κατὰ τῆς ἀδικίας. Ψυχὴ ποὺ στήριξε τὸν ὅλον ἀγῶνα. Τἄπαιξε ὅλα γιὰ ὅλα. Μὲ θάρρος. Μὲ αὐτοθυσία. Μὲ αὐτοπεποίθησι. Μὲ περιφρόνησι γιὰ ζωὲς καὶ θανάτους. Σύσσωμοι ὅλοι μαζύ. Μακάρι μὲ τὰ κοτρώνια ποὺ κυλοῦν στὰ φαράγγια τῆς Πίνδου καὶ μακελεύουν σὰν ὁδοστρωτῆρες τὶς σάρκες τῆς ὀτρατιᾶς τῶν ἀλπίνι.

Μὲ τὰ σκουριασμένα τουφέκια. Μὲ τὰ λιγοστὰ κανόνια. Μὲ τὰ ἐλάχιστα φτερὰ τῆς ἀεροπορίας. Μὲ τὰ ὀλιγάριθμα πολεμικά μας. Μὲ ὅπλα ποὺ κρατεῖ τὸ ψυχωμένο χέρι. Τὸ ἴδιο χέρι ποὺ κράτησε τὸ τόξο καὶ τὸ βέλος στὸν Μαραθῶνα κατὰ τῶν Περσῶν. Τὸ χέρι τὸ στιβαρὸ κι' ἀκλόνητο. Αὐτὸ ποὺ τὸ στηλώνει ἡ πίστι στὸ ἀθάνατο τὸ δικό του δίκαιο. Τὸ ἐμπνέει ὁ ἔρως τῆς ἐλευθερίας. Τὸ στηρίζει ἡ ψυχὴ ἡ ἀδούλωτη τοῦ ἔθνους.

Τ' ἄλλο χέρι ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά, τρέμει. Καὶ τρέμει μαζὶ μὲ τὰ ὀκτὼ ἑκατομμύρια λόγχες ποὺ κρατεῖ. Καὶ τὸ κάνει νὰ τρέμῃ ἡ ἀρὰ τῆς ἀδικίας. Ἡ κατάρα τοῦ ἐγκλήματος. Αὐτὴ ποὺ μεταβάλλει τὶς σιδερόφρακτες φάλαγγες σὲ σωροὺς ἄμορφου μετάλλου. Σὰ σιδηροκόμματα νεκρά.

Σὰν σήμερα ἡ ἀγανάκτησις ξέσπασε. Τὸ ξεσήκωμα γιὰ τὴν προσβολὴ τῶν συνόρων. Ἡ ὀργὴ γιὰ τὸ κακοποιούμενο δίκαιο. Ὁ θυμὸς γιὰ τὴ συντελούμενη ἀδικία. Ὄχι, χίλιες φορὲς ὄχι. Δὲν δεχόμαστε ἀτιμίες. Δὲν παίρνει ἀπὸ συμβιβασμοὺς ἡ ἐλευθερία. Ἐμεῖς ξέρουμε νὰ ζοῦμε καὶ νὰ πεθαίνουμε μὲ τὸ «ἐλευθερία ἢ θάνατος». Δὲν ὑπάρχει μέση λύσι γιὰ μᾶς. Ὄχι!... Ὡστόσο σημειώνομε μόνο τὴν ἡμερομηνία. Εἰκοσιοκτὼ Ὀκτωβρίου 1940. Ἡμέρα Δευτέρα. Ὥρα πέντε καὶ μισή. Ὥρα μουντὴ ἀπὸ τὴν ὁμίχλη. Ἀπὸ τὸ ἀπίθανο σκοτάδι. Μουντὴ ἀπὸ τὸ ἀβέβαιο φῶς τῆς φθινοπωρινῆς αὐγῆς. Ὥρα ἱστορική. Ὥρα ἀτιμίας τῶν ἐχθρῶν μας. Ὥρα τιμῆς γιὰ μᾶς. Καὶ δόξης ἐθνικῆς καὶ μεγαλείου. Ἡ ὥρα 5.30 τῆς 28—10—1940. Ἡ ὥρα τοῦ ὄχι!...

Pan de Lis

ΤΟ ΠΑΝΤΟΤΕ ΕΠΙΚΑΙΡΟΝ ΖΗΤΗΜΑ ΤΩΝ ΦΡΟΝΗΜΑΤΩΝ

ΟΙ «ΦΑΚΕΛΛΟΙ»

ΚΟΦΡΗΣ: «Πλήττονται οἱ ὀπαδοὶ τοῦ Κέντρου καὶ ὄχι οἱ κομμουνισταί»

ΑΠΟ ΤΑ ΕΣΤΕΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

60ὸν

Κ ο θ ρ ῆ ς. Ὅπως εἶναι σήμερον ὀργανωμένον τὸ Κράτος μὲ τὰ Σώματα Ἀσφαλείας ἔχει τὴν δύναμιν νὰ ἀντιμετωπίσῃ εἰς οἱανδήποτε στιγμήν, οἱανδήποτε ἔκτροπὴν οἱουδήποτε, ἐναντίον τοῦ κοινωνικοῦ καὶ πολιτικοῦ μας καθεστῶτος. Ἐξ ὅσων ἐξετέθησαν ὑπὸ τῶν ἀξιοτίμων συναδέλφων, ὅλων τῶν πτερύγων, διεπιστώθη ὅτι, ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ἐπλήγησαν καὶ πλήττονται ἀπὸ τὰ μέτρα τῆς Κυβερνήσεως, τὰ σχέσιν ἔχοντα μὲ τὴν ἔκδοσιν τῶν πιστοποιητικῶν τῶν κοινωνικῶν φρονημάτων, εἶναι ὄχι κομμουνισταί, ἀλλὰ ὀπαδοὶ τῶν κομμάτων τοῦ Κέντρου. Εὐλόγως δημιουργεῖται ἡ ἀμφιβολία ὡς πρὸς τὴν πρακτικὴν ἀξίαν ποὺ ἔχουν τοιαῦτα, εἰς τὴν διασφάλισιν τοῦ κοινωνικοῦ μας καθεστῶτος. Δικαιολογεῖται, λοιπόν, ἡ ἄποψίς μας περὶ ἀνάγκης μεταβολῆς τῆς πολιτικῆς τῆς Κυβερνήσεως, εἰς τὸν τομέα αὐτόν. Πρέπει νὰ διαγραφῇ τὸ παρελθόν, δι' ὅλους ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι δὲν βαρύνονται μὲ ἐγκληματικὰς πράξεις μέχρι τῆς ἀνόδου εἰς τὴν ἐξουσίαν τῆς Κυβερνήσεως τοῦ Κέντρου, ὁπότε ἡ ἀνταρσία εἶχεν ἐκμηδενισθῇ καὶ εἰσήλθομεν εἰς πολιτικὴν ὁμαλότητα καὶ νὰ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ μεταγενεστέρα δράσις των ἐφ' ὅσον ὑποπίπτουν εἰς παραδόσεις τοῦ κειμένου νόμου. Ὅτι εἶναι γεγονός, ὅτι διὰ τὴν ἀνώμαλον ἐκείνην περίοδον, καθ' ἣν μεγάλη μερὶς τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ ἠκολούθησε τὸ ΕΑΜ, χωρὶς νὰ ὑιοθετῇ τὴν κομμουνιστικὴν ἰδεολογίαν, ἔχομεν ἐθνόνυμον ὅλοι ὅσοι δὲν ἐφρονήσαμεν διὰ τὴν ἔγκαιρον καθοδήγησίν του.

Ἐπαναλαμβάνω, ὅτι ἡ Κυβέρνησις, μὲ τὴν μεγάλην δύναμιν, τὴν ὁποίαν διαθέτει ἔχει καθῆκον νὰ ἀποδείξῃ ὅτι, πράγματι εὑρισκόμεθα ὑπὸ καθεστὼς πραγματικῆς πολιτικῆς ὁμαλότητος, καὶ ὅτι, ἔχουν διασφαλισθῆ αἱ ἐλευθερίαι τῶν πολιτῶν, καταργοῦσα ὅλους τοὺς νόμους καὶ τὰς ἀποφάσεις αἱ ὁποῖαι ἐλήφθησαν ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἀνωμάλου περιόδου. Εἶναι γεγονός, ὅτι ὅταν λειτουργοῦν πραγματικὰ οἱ δημοκρατικοὶ θεσμοὶ εἰς τὴν χώραν μας καὶ οἱ πολῖται ἔχουν ἐμπιστοσύνην εἰς τὴν κρατικὴν ἐξουσίαν, κίνδυνος ἀνατρεπτικῆς κινήσεως τῶν κομμουνιστῶν δὲν ὑπάρχει, διότι δύναται νὰ ἐκμηδενισθῇ ἐν τῇ γενέσει του. Εἶναι ὀρθὴ ἡ πρότασις συναδέλφου, τοῦ κ. Χλουβεράκη, τὴν ὁποίαν καὶ ὁ ἀρχηγὸς τοῦ κόμματός μας, κύριος Παπανδρέου, ὑπεστήριξε, νὰ λαμβάνουν δηλαδή, γνῶσιν τῶν εἰς βάρος των στοιχείων, οἱ ἐνδιαφερόμενοι. Ἀλλὰ διὰ νὰ ἔχῃ πρακτικὸν ἀποτέλεσμα ἡ πρότασις αὕτη πρέπει ἡ Κυβέρνησις νὰ καθορίσῃ διαφορετικὰ κριτήρια ἐκδόσεως τῶν ἀποφάσεων τῶν ἀστυνομικῶν ὀργά